

การศึกษาและพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นครูด้วยการให้คำปรึกษากลุ่มสำหรับนักศึกษา
หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
A Study and Personality Development to Have Self-Actualization for Teacher by
Group Counseling for The Graduate Diploma Program Students in Teaching
Profession Nakhon Sawan Rajabhat University

มงคล ศัยยกุล¹, ชญานิษฐ์ สุระเสนา²

Mongkol Saiyakul¹, Chayanit Surasena²

Corresponding Author E-mail: mongkol0815320242@gmail.com

Received: 2023-10-17; Revised: 2023-12-02; Accepted: 2024-01-20

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และ 2) เพื่อศึกษาผลการพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นครูด้วยการให้คำปรึกษากลุ่มของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2566 ที่มีคะแนนบุคลิกภาพความเป็นครู ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จากนั้นสอบถามความสนใจในการเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่ม แล้วสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน โดยกลุ่มทดลองเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่ม ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบใดๆ เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจบุคลิกภาพความเป็นครู แบบสอบถามปลายเปิด และโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1) ผลการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พบว่า ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ (1) การตระหนักรู้ในตนเอง (2) แรงจูงใจในความเป็นครู และ (3) คุณลักษณะในความเป็นครู 2) ผลการพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นครูด้วยการให้คำปรึกษากลุ่มของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พบว่า บุคลิกภาพความเป็นครูโดยรวมเพิ่มขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.23$, S.D.=0.47) และเมื่อพิจารณาบุคลิกภาพความเป็นครูรายด้าน พบว่า ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง อยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.07$, S.D.=0.40) ด้านแรงจูงใจในความเป็นครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.12$, S.D.=0.45) และด้านคุณลักษณะในความเป็นครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.50$, S.D.=0.55) และบุคลิกภาพความเป็นครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เป็นรายบุคคล พบว่า นักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ภายหลังได้รับการให้คำปรึกษา ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.18-3.80

คำสำคัญ: บุคลิกภาพความเป็นครู, การให้คำปรึกษากลุ่ม

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

¹ Assistant Professor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Assistant Professor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

Abstract

The purposes of this research were 1) to analyze the needs for personality development as teachers of Graduate Diploma Program students in Teaching Profession Nakhon Sawan Rajabhat University, and 2) to study the results of teacher personality development by group counseling of graduate diploma program students in teaching profession Nakhon Sawan Rajabhat University. The sample group of the research was students from the graduate diploma Program in teaching profession. Nakhon Sawan Rajabhat University, academic year 2023 with teacher personality score lower than the 25th percentile, then ask about willingness to receive group counseling. Then simply randomize into an experimental group, 10 people per group, with the experimental group receiving group counseling. The control group didn't receive any type of counseling. The research tools were the teacher personality survey, open ended question and group counseling. Statistics used in data analysis were mean and t-test. The results revealed that:

1) To analyze the needs for personality development as teachers of graduate diploma students in teaching profession Nakhon Sawan Rajabhat University consists of 3 aspects: self-awareness, teacher motivation, and teacher characteristics. 2) The results of teacher personality development by group counseling of graduate diploma program students in teaching profession Nakhon Sawan Rajabhat University revealed that overall teacher personality after group counseling at a high level ($\bar{X} = 3.23$ S.D.= 0.47) Statistics at level .05 and when considering each aspect of the teacher personality, it was found that self-awareness moderate level ($\bar{X} = 3.07$ S.D.= 0.40). In teacher motivation at a high level ($\bar{X} = 3.12$ S.D.= 0.45) and the teacher characteristics at a high level ($\bar{X} = 3.50$ S.D.= 0.55). and the personality of teachers of graduate diploma Program students in teaching profession Nakhon Sawan Rajabhat University. It was found that students had changed for the better. After receiving counseling average from 3.18-3.80.

Keywords: The Personality of Teachers, Group Counseling

บทนำ

อาชีพครูมีความสำคัญต่อคนและสังคม และความสำคัญของวิชาชีพครูยังเป็นที่ยืนยันให้เห็นถึงความเจริญของบุคคลและชาติบ้านเมือง ดังนั้นชาติบ้านเมืองจะเจริญได้ก็เพราะประชาชนในชาติได้รับการศึกษาที่ดีและมีครูที่มีคุณภาพ ครูจึงมีบทบาทและความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะเป็นผู้ให้การศึกษามาของชาติ นอกจากนี้ครูยังมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการเรียนการสอนซึ่งเราต้องการ “ครูที่เป็นแบบอย่างของนักเรียนในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และสามารถยกระดับสติปัญญาหรือวิญญาณของมนุษย์ให้สูงขึ้นได้ รวมถึงการมีบุคลิกภาพที่ดี” (รุ่ง แก้วแดง. 2553)

บุคลิกภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งสำหรับผู้มีอาชีพครู เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความศรัทธา ความน่าเชื่อถือและประทับใจให้แก่ผู้เรียน ดังนั้นคนที่เป็นครูที่ดีจึงต้องมีการพัฒนาบุคลิกภาพอย่างสม่ำเสมอ และบุคลิกภาพยังเป็นระบบพฤติกรรมของบุคคล คือไม่เพียงแต่การแสดงออกให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเท่านั้น แต่ยังแสดงถึงเอกลักษณ์ของแต่ละคนอีกด้วย สำหรับคนที่เป็นครูนั้นต้องมีบุคลิกภาพที่เป็นแบบอย่างของศิษย์ เพราะตัวอย่างที่ดีมีค่ามากกว่าคำสอนหลายเท่าดังที่พระพุทธเจ้าทรงเป็นแบบอย่างที่ดีแก่พุทธบริษัทในการประพฤติและปฏิบัติตนในสิ่งดีงามทั้งกาย วาจา และใจ (จักรแก้ว นามเมือง, และคณะ. 2560: 1) สอดคล้องกับ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ที่ได้กำหนด อัตลักษณ์ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครูในด้านของจรรยาบรรณวิชาชีพครูว่า “ต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม และมีบุคลิกภาพความเป็นครู” ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กล่าวถึงความสำคัญของคุณลักษณะครูในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการสอน ด้านความรู้ ด้านคุณธรรมจริยธรรม รวมถึงการมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมในวิชาชีพครู

จากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพความเป็นครูได้มีผู้ศึกษาวิจัย และนักการศึกษาหลายท่าน ดังที่ระบุ แสวงศักดิ์ (2565) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะสำคัญที่ส่งผลให้ครูทำให้ประสบความสำเร็จในการเป็น 6 ประการ ดังนี้ 1) มีความสัมพันธ์กับนักเรียนดี 2) มีความรักในอาชีพครู 3) ทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ 4) มีจรรยาบรรณครู 5) มีคุณสมบัติส่วนตัวดี และ 6) มีรูปร่างท่าทางดี สอดคล้องกับการศึกษาของ พินสุตา สิริรังศรี (2557) ที่พบว่า บุคคลที่มีคุณลักษณะเหมาะสมกับวิชาชีพครูนั้นต้องจิตวิญญาณในความเป็นครู มีคุณลักษณะในความเป็นครู มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองในด้านต่าง ๆ ของโลกและประชาคมอาเซียนอยู่เสมอ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended questionnaires) สอบถามกับอาจารย์ผู้สอน จำนวน 5 ท่าน อาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 6 ท่าน และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพิ่มเติมกับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู จำนวน 10 คน สามารถสรุปได้ว่า บุคลิกภาพความเป็นครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ 1) การตระหนักรู้ในตนเอง 2) แรงจูงใจในความเป็นครู และ 3) คุณลักษณะในความเป็นครู

ในการพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นครู ผู้วิจัยสนใจที่จะใช้วิธีการให้คำปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการที่จะช่วยเหลือในกลุ่มเปรียบเสมือนสังคมาจำลองเพื่อให้สมาชิกมีการปรับปรุงพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น ตามแนวคิดของ Corey (2016: 6-7) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการระหว่างบุคคลให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน โดยให้ความสำคัญกับการตระหนักรู้ในตนเอง แรงจูงใจ และมีการพัฒนาตนเอง เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรม และบุคลิกภาพที่ไม่พึงประสงค์ของตนให้ดีขึ้น ทั้งยังสอดคล้องกับกับการส่งเสริมอัตลักษณ์ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์เพื่อให้มีบุคลิกภาพความเป็นครูอย่างเหมาะสม ซึ่งจะเป็นรากฐานสู่การพัฒนาศรัยวิชาชีพอย่างเต็มภาคภูมิในอนาคต ซึ่งจะออกไปพัฒนาท้องถิ่น สังคมและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นครูด้วยการให้คำปรึกษากลุ่มของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพ

นักจิตวิทยาและนักวิชาการทั้งไทยและต่างประเทศ ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพ ไว้หลายความหมาย ดังต่อไปนี้ รัชณี กาญจนศิริธำรง (2561: 8) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะหรือรูปแบบเฉพาะบุคคลที่ค่อนข้างถาวรที่ส่งผลถึงพฤติกรรมที่แสดงออกมา และทำให้บุคคลมีความแตกต่างจากบุคคลอื่น

ศรีเรือน แก้วกังวาน (2554: 11) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลทั้งภายนอกที่สังเกตเห็นได้ และภายในที่มองเห็นได้ยาก บุคลิกภาพเป็นสิ่งที่ไม่ตายตัว เปลี่ยนแปลงได้ตามเวลา มีทั้งที่เป็นส่วนรวมและลักษณะเฉพาะตัว

นันทน์ภัส ตั้งภรณ์พรรณ (2553: 12) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ความแตกต่างที่ทำให้เราสามารถแยกแยะบุคคล มีทั้งรูปแบบที่คงที่ ซับซ้อนและหลากหลายแต่มีความสัมพันธ์กัน ทำให้เกิดเอกลักษณ์เฉพาะประจำตัวของบุคคล

นักจิตวิทยาที่มองบุคลิกภาพ แบบลักษณะรวมของบุคคล เช่น

Sanford, F. H. (1970) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ กระบวนการรวมกันระหว่างลักษณะต่าง ๆ ของบุคคล (รวมทั้งลักษณะทางร่างกายและจิตใจ) อย่างเป็นแบบฉบับเดียว ซึ่งแต่ละลักษณะต่างก็มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันและรวมกันเป็นลักษณะเฉพาะประจำตัวของแต่ละบุคคล

Hilgard Ernest R. (1962) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะรวมของบุคคลและวิธีการแสดงออกทางพฤติกรรม ซึ่งกำหนดการปรับตัวตามแบบฉบับของแต่ละบุคคลต่อสิ่งแวดล้อม

Schneiders (1990) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ กระบวนการสร้างหรือการรวมคุณลักษณะทั้งด้าน ร่างกายและจิตใจ ของบุคคล ตลอดจนความสามารถ ความโน้มเอียง นิสัย อากัปกิริยาของแต่ละบุคคลโดยเฉพาะ และบุคลิกภาพจะเป็นเครื่อง กำหนด ปฏิกริยาของบุคคลที่มีต่อตนเองและต่อผู้อื่น และเป็นผลต่อความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อสิ่งแวดล้อม วัตถุ บุคคล และ วัฒนธรรมของสังคมที่เขาอาศัยอยู่

กล่าวโดยสรุป บุคลิกภาพ เป็นผลรวมของพฤติกรรมของมนุษย์ทั้งทางร่างกายและจิตใจที่เป็นลักษณะเฉพาะบุคคล นั้น ๆ

ผลการวิเคราะห์บุคลิกภาพของครูบุคลิกภาพความเป็นครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขา วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

1. การตระหนักรู้ในตนเอง
2. แรงจูงใจในความเป็นครู
3. คุณลักษณะในความเป็นครู

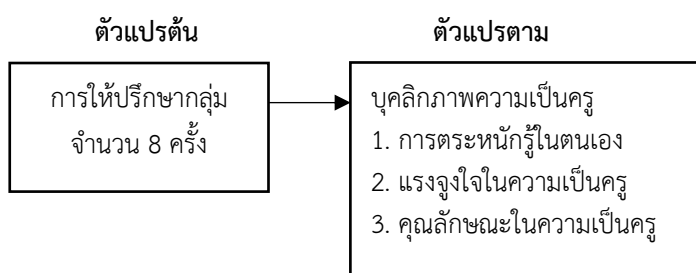
แนวคิดการให้คำปรึกษากลุ่ม

วันัญญา แก้วแก้วปาน (2561: 46) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นการช่วยเหลือแก่กลุ่มบุคคลที่มีลักษณะ คล้ายคลึงกันหรือมีความต้องการที่จะพัฒนาตนในเรื่องเดียวกัน โดยการให้การช่วยเหลือให้คิดและตัดสินใจแก้ไขปัญหาของ ตนเอง โดยใช้ความสัมพันธ์และอิทธิพลกลุ่มในการช่วยเหลือ ซึ่งมีผู้ให้คำปรึกษาที่มีความรู้ และทักษะในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือกลุ่มเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและบุคลิกภาพให้ดีขึ้น

Corey (2016: 6) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นกระบวนการของสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เน้นในเรื่อง ความคิด ความรู้สึก โดยมีจุดมุ่งหมายทั้งการป้องกันและการบำบัดรักษาบรรยากาศของกลุ่มเต็มไปด้วยความไว้วางใจ และ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่การเปิดเผยเรื่องราวที่เป็นความขัดแย้ง ความสับสน มีการพัฒนาตนเอง เพื่อเปลี่ยน พฤติกรรมและบุคลิกภาพที่ไม่พึงประสงค์ของตน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย มีดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 180 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2566 ที่มีคะแนนบุคลิกภาพความเป็นครู ต่ำกว่าร้อยละ 25 จำนวน 48 คน จากนั้นสอบถามความสมัครใจในการเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่ม แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เป็นกลุ่ม ทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 3 เครื่องมือ

1. แบบสำรวจบุคลิกภาพความเป็นครู มีลักษณะเป็นข้อคำถาม 30 ข้อ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ด้านแรงจูงใจในความเป็นครู และด้านคุณลักษณะในความเป็นครู เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ซึ่งผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .2017 ถึง .4985 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสำรวจทั้งฉบับ เท่ากับ 0.7136

2. แบบสอบถามปลายเปิด ประกอบด้วย 3 ส่วน ประกอบด้วย คำนำการชี้แจงวัตถุประสงค์ คำถามข้อมูลส่วนตัวทั่วไป และคำถามสิ่งที่ต้องการศึกษา

3. โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเริ่มต้น ขั้นดำเนินการ และขั้นสรุป โดยมีหัวข้อดังนี้ การตระหนักรู้ในตนเอง แรงจูงใจในความเป็นครู และคุณลักษณะในความเป็นครู ซึ่งมี จำนวน 8 ครั้ง ๆ ละ 2 ชั่วโมง เป็นเวลา 4 สัปดาห์

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ที่มีคะแนนบุคลิกภาพความเป็นครู ต่ำกว่าร้อยละ 25 จำนวน 48 คน จากนั้นสอบถามความสมัครใจในการเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่ม แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน

2. ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มสำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ที่เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 8 ครั้ง ๆ ละ 2 ชั่วโมง เป็นเวลา 4 สัปดาห์

3. ภายหลังสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองทำแบบสำรวจบุคลิกภาพความเป็นครู เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest) และหลังการทดลอง (Posttest)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจบุคลิกภาพความเป็นครู ก่อนและหลังการเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างของผลของบุคลิกภาพความเป็นครู ก่อนและหลังการทดลอง

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพมาพิจารณาร่วมกับการใช้แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended questionnaires) สอบถามกับอาจารย์ผู้สอน จำนวน 5 ท่าน อาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 6 ท่าน และการสัมภาษณ์เชิงลึก(In-depth Interview) เพิ่มเติมกับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู จำนวน 10 คน พบว่า นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์มีความต้องการพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นครู สามารถสรุปได้ 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง คือนักศึกษาขาดการเข้าใจตนเอง ยังไม่รู้จักความสามารถและความต้องการแท้จริงของตนเอง และไม่มั่นใจในตนเองว่าจะสามารถเป็นครูได้หรือไม่ เป็นต้น 2) ด้านแรงจูงใจในความเป็นครู คือนักศึกษาขาดความมุ่งมั่นที่จะเป็นครู ไม่กระตือรือร้นในการเรียน ไม่มีเป้าหมายชีวิต และเมื่อเผชิญอุปสรรคปัญหาก็ท้อถอย เป็นต้น และ 3) ด้านคุณลักษณะในความเป็นครู คือนักศึกษามีคุณลักษณะบางอย่างยังไม่เหมาะสมกับอาชีพครู เช่น การใช้คำพูด กิริยาท่าทาง การแต่งกาย และแสดงบทบาทตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นต้น

2. ผลการพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นครูด้วยการให้คำปรึกษากลุ่มของนักศึกษาหลักสูตร ประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ดังตารางที่ 1 และตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างของผลของบุคลิกภาพความเป็นครู ก่อนและหลังการทดลอง

บุคลิกภาพความเป็นครู	การทดลอง	$\bar{x}$	S.D.	การแปลความหมาย	t
การตระหนักรู้ในตนเอง	ก่อนการทดลอง	1.93	0.59	น้อย	3.09*
	หลังการทดลอง	3.07	0.40	ปานกลาง	
แรงจูงใจในความเป็นครู	ก่อนการทดลอง	2.30	0.55	ปานกลาง	2.92*
	หลังการทดลอง	3.12	0.45	มาก	
ลักษณะในความเป็นครู	ก่อนการทดลอง	2.63	0.81	ปานกลาง	2.68*
	หลังการทดลอง	3.50	0.55	มาก	
รวม	ก่อนการทดลอง	2.29	0.65	ปานกลาง	4.62*
	หลังการทดลอง	3.23	0.47	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มีบุคลิกภาพความเป็นครู โดยรวมหลังจากได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ย 3.23 เพิ่มขึ้น เมื่อพิจารณาบุคลิกภาพความเป็นครูรายด้าน พบว่า การตระหนักรู้ในตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 3.07 ด้านแรงจูงใจในความเป็นครู อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.12 และด้านคุณลักษณะในความเป็นครู อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.50 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย เปรียบเทียบผลของบุคลิกภาพความเป็นครู ก่อนและหลังการทดลองการให้คำปรึกษากลุ่มเป็นรายบุคคล และแปลผลตามเกณฑ์ดังนี้

คนที่	คะแนนเฉลี่ยก่อนทดลอง	คะแนนเฉลี่ยหลังทดลอง
1.	2.21	3.61
2.	2.08	3.52
3.	2.30	3.18
4.	2.24	3.30
5.	2.45	3.45
6.	2.62	3.77
7.	2.50	3.80
8.	2.00	3.25
9.	2.25	3.42
10.	2.09	3.22

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพความเป็นครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เป็นรายบุคคล ก่อนและหลังการเข้ารับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ก่อนให้คำปรึกษากลุ่ม นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 2.00-2.62 ภายหลังการให้คำปรึกษากลุ่ม นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.18-3.80

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาบุคลิกภาพความเป็นครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพมาพิจารณาพร้อมกับการใช้แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended questionnaires) สอบถามกับอาจารย์ผู้สอน จำนวน 5 ท่าน อาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 6 ท่าน และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพิ่มเติมกับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู จำนวน 10 คน สามารถสรุปได้ว่า นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์มีความต้องการพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นครู 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง พบว่า นักศึกษาขาดการเข้าใจในตนเอง ยังไม่รู้ถึงความสามารถและความต้องการแท้จริงของตนเอง และไม่มั่นใจในตนเองว่าจะสามารถเป็นครูได้หรือไม่ เนื่องจากนักศึกษายังไม่รู้จักตัวตนที่แท้จริง ทำให้ไม่รู้ถึงความถนัดและความสามารถของตนที่จะเป็นครูได้ สอดคล้องกับที่ ทศนีย์ สุริยะไชย (2554: 1) ที่กล่าวว่า การขาดความตระหนักรู้ในความรู้สึกนึกคิดของตนเองจะทำให้การแสดงออกของพฤติกรรมมีผลกระทบต่อชีวิตตนเอง การทำงานที่ตนชอบ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น 2) ด้านแรงจูงใจในความเป็นครู พบว่า นักศึกษาขาดความมุ่งมั่นที่จะเป็นครู ไม่กระตือรือร้นในการเรียน ไม่มีเป้าหมายชีวิต และเมื่อเผชิญอุปสรรคปัญหาที่ถ้อยถาย เนื่องจากนักศึกษากลัวว่าเมื่อเรียนจบไปแล้ว อาจจะสอบบรรจุเข้ารับราชการครูไม่ได้ ซึ่งก็อาจจะไม่ได้เป็นครูอีกต่อไป ทั้งยังระหว่างที่เรียนนักศึกษาต้องทำงานส่งอาจารย์ตลอดทุกสัปดาห์ ซึ่งตนเองก็มีภาระงานที่โรงเรียนอยู่แล้วค่อนข้างมาก จึงทำให้ขาดแรงจูงใจในการเรียน ดังนั้นหากสามารถพัฒนาแรงจูงใจให้นักศึกษาได้ก็จะทำให้นักศึกษาเกิดความกระตือรือร้นมากขึ้น และมุ่งมั่นที่จะพัฒนาบุคลิกภาพในความเป็นครูสอดคล้องกับการศึกษาของ Kabilan (2004: 50-57) ที่กล่าวถึงแรงจูงใจที่เป็นปัจจัยพื้นฐานของความต้องการพัฒนาบุคลิกภาพในวิชาชีพครู และ 3) คุณลักษณะในความเป็นครู พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะบางอย่างยังไม่เหมาะสมกับอาชีพครู เช่น การใช้คำพูด กิริยาท่าทาง การแต่งกาย และแสดงบทบาทตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับบุคคลที่จะมาเป็นครู และนักศึกษาก็ต้องการพัฒนาบุคลิกภาพในด้านนี้อยู่แล้ว เพราะรู้ว่าบุคคลที่จะต้องมาเป็นครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน ดังที่ ภณทิรา ดวงจินดา (2560) กล่าวว่า คุณลักษณะของครูเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนโดยตรง โดยเฉพาะในเรื่องของการเป็นแบบอย่างในทุก ๆ ด้าน และสอดคล้องกับการศึกษาของ โฉมทัย อุดมบุญญานุภาพ (2545 อ้างถึงใน สุรศักดิ์ สุทธิสุวรรณ. 2560) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะของครูที่ดีควรมีบุคลิกภาพดีเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับเด็กและสาธารณชน และการวางตัวดีน่าเคารพนับถือและประพฤติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู รวมถึงการแต่งกายสุภาพเรียบร้อย

2. ผลการพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นครูด้วยการให้คำปรึกษากลุ่มของนักศึกษาหลักสูตร ประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พบว่า นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มีบุคลิกภาพความเป็นครูโดยรวมหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 3.23 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาบุคลิกภาพความเป็นครูรายด้าน พบว่า 1) ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 3.07 ซึ่งสอดคล้องกับ Corey (2016: 5-7) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการที่เน้นให้เกิดการตระหนักรู้ในตนเอง เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่บุคลิกภาพอันพึงประสงค์ และสอดคล้องกับการศึกษาของ Caplan (1975: 128-138) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มจะช่วยพัฒนาให้บุคคลยอมรับตนเองและความเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง 2) ด้านแรงจูงใจในความเป็นครู อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.12 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสายสมร เฉลยภิตติ (2554) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของพยาบาลวิชาชีพโดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ พบว่า การให้คำปรึกษากลุ่มช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจในตนเองได้ และช่วยให้ปรับปรุงพัฒนาตนเองได้ดีขึ้น และการศึกษาของสอดคล้องกับการศึกษาของ มงคล ศัยกุล (2556) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า กลุ่มทดลองภายหลังที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มมีแรงจูงใจสูงกว่าก่อนการเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่ม และ 3) ด้านคุณลักษณะในความเป็นครู อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เพชรสุดา เพชรใส (2547) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาและพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนว พบว่า การให้คำปรึกษากลุ่มสามารถพัฒนาคุณลักษณะในความเป็นครูแนะแนวได้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ พัชรา สุขสังขาร (2556: 45) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มมีสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบางอย่างจากประสบการณ์ที่ได้รับจากสมาชิกกลุ่มและช่วยส่งเสริมคุณลักษณะบางประการได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 แบบสำรวจคุณภาพความเป็นครู เป็นเครื่องมือในการศึกษาคุณภาพความเป็นครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ได้ เนื่องจากได้ผ่านการพิจารณาตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว และแบบสำรวจนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสำรวจคุณภาพกับนักศึกษาในกลุ่มอื่น ๆ ได้ ทั้งนี้อาจจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนคำถามให้เหมาะสมกับกลุ่มดังกล่าวด้วย

1.2 โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม ผู้ที่จะนำโปรแกรมนี้ไปใช้ในบริบทอื่น ๆ ควรเป็นผู้ที่มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์จิตวิทยาการให้คำปรึกษา หรือได้รับการฝึกอบรมทางการให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี เพื่อนำไปใช้พัฒนาคุณภาพความเป็นครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ควรนำผลการวิจัยไปขยายผลโดยจัดโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่สามารถพัฒนาคุณภาพความเป็นครูในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อสร้างเครือข่ายในการพัฒนาวิชาชีพครูต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาคุณภาพความเป็นครูกับกลุ่มประชากรอื่น ๆ ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในคณะครุศาสตร์หรือครูในระดับประถมและมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา หรืออุดมศึกษา เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาระยะยาว หลังจากการเสร็จสิ้นการทดลองไปแล้วเพื่อดูว่าคุณภาพความเป็นครูที่ได้รับการพัฒนาไปแล้วยังคงอยู่กับนักศึกษามากน้อยเพียงใด

2.3 ควรมีการนำเทคนิคทางจิตวิทยาในด้านอื่น ๆ กลุ่มฝึกอบรม การแนะแนว หรือกิจกรรมกลุ่มที่มีความเหมาะสมสำหรับการพัฒนาคุณภาพความเป็นครูในครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จักรแก้ว นามเมือง, และคณะ.(2560) .การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ (Customer Satisfaction) ในมิติด้านคุณภาพการให้บริการ งานบริการเบี่ยงชีฟผู้สูงอายุ และคนพิการ เทศบาลเมืองแม่ปืม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา. รายงานวิจัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา.
- ธนู แสงศักดิ์. (2565). คุณลักษณะครูที่ดีที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคมไทย. สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://www.kruchiangrai.net>.
- ทัศนีย์ สุริยะไชย. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างการตระหนักรู้ในตนเองกับการร่วมความรู้สึกในวัยรุ่น. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- โณทัย อุดมบุญญาภพ. (2545). คุณลักษณะครูรุ่นใหม่กับการปฏิรูปหลักสูตรการผลิตครูในศตวรรษที่ 21. วารสารครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 1(3): 22-31.
- นันทน์ภัส ตั้งภรณ์พรรณ. (2553). แบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- พิณสุดา สิริธรรค์. (2557). รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. รายงานการวิจัยและพัฒนา. พริกหวานกราฟฟิก.
- เพชรสุดา เพชรใส. (2547). การศึกษาและพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนว. ปริญญานิพนธ์ดุขฎิบัณฑิต (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พัชรา สุขสังขาร. (2556). คู่มือการจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาทัศนคติทางเพศของวัยรุ่นหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. อ้างอิง: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง.
- ภัณทิรา ดวงจินดา. (2560). การวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถภาพของครูวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การวัดและประเมินผลการศึกษา). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มงคล คัยกุล. (2556). รูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาราชภัฏ. ปริญญานิพนธ์ดุขฎิบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนวและการปรึกษา). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- รัชนี้ กาญจนศิริอำรง. (2561). บุคลิกภาพของพนักงานบริษัทไทยยูเนี่ยนซีฟู้ด จำกัด ที่ส่งผลต่อความผูกพันองค์กร. *ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สาขาบริหารธุรกิจ)*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2553). *พฤติกรรมการศึกษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- วันัญญา แก้วแก้วปาน. (2561). การพัฒนารูปแบบการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวของเยาวชนผู้กระทำผิดในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนฯ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (จิตวิทยาประยุกต์)*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2554). *ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ: รู้เขา รู้เรา*. (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สายสมร เฉลยภิตติ. (2554). การพัฒนาทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของพยาบาลวิชาชีพโดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ. *ปริญยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุรศักดิ์ สุทธิวรรณ. (2560). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะครูวิทยาศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาในศตวรรษที่ 21 *โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี*. *วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินการศึกษา)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Caplan, S. W. (1975). The Effect of Group Counseling on Junior High School Boy's Concept of Themselves in School. *Journal of Counseling Psychology*. 4: 124-128.
- Corey Gerald. (2016). *Theory and practice of group counseling*. (8th ed.). Belmont: Tomson Brooks/Cole.
- Hilgard, Ernest R. (1962). *Introduction to Psychology*. (3rd ed.). New York: Marcours, Brace & World Inc.
- Kabilan, Muhammad Kamarul. (2004). Online Professional Development: A Literature Analysis of Teacher Competency. *Malaysia: Journal of Computing in Teacher Education*. 21(2): 51 – 57.
- Sanford, F. H., & Wrightman, L. S. (1970). *Psychology*. (3rd ed). Belmont: Wadsworth Publishing Company.
- Schneider, B. M. (1990). *Managing Organization Behavior*. New York: John Wiley & Sons.